

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE	9
Rozdział I. SAMORZĄD TERYTORIALNY W SYSTEMIE WŁADZ PUBLICZ- NYCH	13
1. Pojęcie władz publicznych	13
2. Samorząd jako instrument decentralizacji władzy publicznej	16
3. Samorząd a instytucje społeczeństwa obywatelskiego	21
4. Miejsce samorządu terytorialnego w systemie instytucji samorządu	25
Rozdział II. EUROPEJSKIE MODELE USTROJU SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	34
1. Uwagi ogólne. Samorząd w państwie federalnym oraz w państwie opartym na auto- nomii regionalnej	34
2. Samorząd w ramach „niecentralizacji”	39
3. Samorząd w ramach decentralizacji	42
4. Podstawowe kwestie wspólne samorządowi europejskiemu	47
Rozdział III. TRADYCJE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE	49
1. Samorząd w dawnej Rzeczypospolitej	49
2. Samorząd terytorialny w okresie porozbiorowym	51
3. Samorząd terytorialny w II Rzeczypospolitej	53
4. Samorząd terytorialny w latach 1944/45 – 1950	56
5. Rady narodowe zamiast samorządu (1950 – 1990)	58
6. Przywracanie samorządu terytorialnego po 1989 roku	59
Rozdział IV. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA SAMORZĄDU TERY- TORIALNEGO	63
1. Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 roku	63
2. Europejska Karta Samorządu Lokalnego i inne umowy międzynarodowe	68
3. Ustawy „ustrojowe”	71
4. Przepisy wprowadzające podstawowe ustawy „ustrojowe”	73
5. Ustawa o gospodarce komunalnej	75
6. Ustawa o finansach publicznych i inne ustawy finansowe	76
7. Ustawy z zakresu prawa materialnego	77
8. Statuty jednostek samorządu terytorialnego	78

Rozdział V. PODSTAWOWE CECHY OBECNEGO MODELU SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	81
Rozdział VI. ZASADA POMOCNICZOŚCI I ZADANIA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	90
1. Zasada pomocniczości jako podstawa do określenia zadań jednostek samorządu terytorialnego	90
2. Zadania jednostek samorządu terytorialnego w świetle podstawowych ustaw „ustrojowych”	93
3. Podział zadań i kompetencji między szczeble samorządu terytorialnego w ustawach prawa materialnego	103
4. Sposoby wykonywania zadań przez samorząd terytorialny	107
Rozdział VII. PODZIAŁ TERYTORIALNY PAŃSTWA I JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	114
1. Podstawy zasadniczego podziału terytorialnego państwa	114
2. Tryb zmiany zasadniczego podziału terytorialnego	118
3. Podziały i jednostki pomocnicze	121
4. Podziały terytorialne dla celów rządowej administracji niezespolonej	123
5. Podział terytorialny a przepisy o statystyce publicznej	123
Rozdział VIII. DEMOKRACJA BEZPOŚREDNIA W SAMORZĄDZIE TERYTORIALNYM – REFERENDUM LOKALNE	125
1. Wypełnienie nakazu Konstytucji	125
2. Stosunek ustawy z 15 września 2000 r. do ustaw ustrojowych	126
3. Przedmiot referendum	127
4. Procedura inicjowania i przeprowadzania referendum	130
Rozdział IX. ORGANY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	133
1. Zagadnienia ogólne	133
2. Organy gminy	140
3. Organy jednostek pomocniczych gminy	144
4. Organy powiatu	144
5. Organy województwa	147
Rozdział X. APARAT JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	150
1. Urzędy jednostek samorządu terytorialnego	150
2. Samorządowe jednostki organizacyjne	153
Rozdział XI. PRACOWNICY SAMORZĄDOWI	158
Rozdział XII. MIENIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	162
1. Zagadnienia ogólne	162
2. Nabycie mienia przez jednostki samorządu terytorialnego	164
3. Zasady zarządzania i gospodarowania mieniem samorządowym	169
Rozdział XIII. FINANSE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	171
1. Zagadnienia ogólne	171
2. Jednostki finansów samorządowych	174
3. Podstawy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego	177
4. Procedura opracowywania i uchwalania budżetu	180
5. Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego	181

Rozdział XIV. SAMORZĄD TERYTORIALNY A PRAWO DO INFORMACJI PUBLICZNEJ	184
Rozdział XV. ZAGADNIENIA ETYCZNE W DZIAŁALNOŚCI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	190
1. Uwagi ogólne	190
2. Przepisy odnoszące się do zagadnień etyki w samorządzie terytorialnym	193
Rozdział XVI. SZCZEGÓLNE PROBLEMY ZADAŃ I USTROJU SAMORZĄDU DUŻYCH MIAST	197
Rozdział XVII. WSPÓLDZIAŁANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	204
1. Formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego	204
2. Reprezentacje samorządu terytorialnego	207
Rozdział XVIII. NORMOTWÓRSTWO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO — PRAWO MIEJSCOWE	212
1. Prawo miejscowe w konstytucyjnym systemie źródeł prawa	212
2. Prawo miejscowe w podstawowych ustawach ustrojowych	213
3. Ogłaszanie aktów prawa miejscowego	215
Rozdział XIX. OBYWATELSKIE PRAWO ZASKARŻANIA UCHWAŁ ORGANÓW SAMORZĄDU	219
Rozdział XX. NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	222
1. Nadzór a zasady decentralizacji i samodzielności jednostek samorządu terytorialnego	222
2. Organy nadzorcze i ich uprawnienia	224
3. Postępowanie w sprawach nadzorczych	227
Rozdział XXI. MIĘDZYNARODOWA WSPÓŁPRACA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	232
1. Wprowadzenie	232
2. Szczególne cechy współpracy województw	232
3. Przystępowanie do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych	234
4. Współpraca transgraniczna	235
5. Instytucjonalne formy współpracy	237
SKOROWIDZ RZECZOWY	239